

**Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державний торговельно-економічний університет»**

З В І Т

Назва практики	<u>Практична підготовка : виробнича практика</u>
Циклова комісія	<u>Економіки, управління та адміністрування</u>
Галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u>
Спеціальність	<u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Фінанси і кредит</u>
Прізвище, ім'я, по батькові здобувача	<u>Степанець Кирила Андрійовича</u>
Курс, академічна група	<u>II курс, група Ф-24</u>

Харків_2026

Календарний графік проходження виробничої практики

№ з/п	Назва робіт	Тижні проходження практики				Відмітки про виконання
		1	2	3	4	
1	Ознайомлення зі структурою та діяльністю АТ КБ "ПриватБанк". Операції банку з платіжними картками та віддалений банкінг	+				Виконано
2	Депозитні операції і послуга накопичення "Скарбничка". Кредитні операції банку.		+			Виконано
3	Операції з ведення рахунків клієнтів банку Аналіз результатів діяльності АТ КБ "ПриватБанк". Складання звіту.			+		Виконано
4	Підготовка і захист звіту				+	Виконано

Керівник практики: _____


 підпис

Н.О. Постольна

прізвище та ініціали

ВСТУП

Виробнича практика є невід’ємною складовою освітнього процесу підготовки здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, здобутих під час навчання, та формування практичних навичок роботи у фінансово-кредитних установах. Проходження практики забезпечує можливість ознайомлення з реальними умовами функціонування банківської системи України, особливостями організації банківських операцій, а також сучасними тенденціями розвитку фінансового сектору.

Базою проходження виробничої практики обрано АТ КБ «ПриватБанк» — найбільший державний банк України, який займає провідні позиції на ринку банківських послуг. Банк є системно важливою фінансовою установою, що обслуговує мільйони клієнтів та забезпечує стабільність функціонування банківської системи держави. Важливою особливістю діяльності банку є високий рівень цифровізації та активне впровадження інноваційних технологій дистанційного банкінгу, зокрема мобільного застосунку «Приват24».

Метою виробничої практики є поглиблення професійних знань, набуття практичного досвіду та аналіз основних напрямів діяльності АТ КБ «ПриватБанк», а також оцінка його фінансових показників і банківських операцій.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

- ознайомитися зі структурою та основними напрямками діяльності АТ КБ «ПриватБанк»;
- дослідити операції банку з платіжними картками та дистанційним банкінгом;
- проаналізувати депозитні операції та послугу накопичення «Скарбничка»;

- вивчити кредитні операції банку;
- дослідити операції з ведення рахунків клієнтів;
- здійснити аналіз результатів діяльності банку за останні три роки;
- сформулювати висновки та пропозиції щодо підвищення ефективності банківських послуг.

Об'єктом дослідження є діяльність АТ КБ «ПриватБанк».

Предметом дослідження виступають фінансово-економічні показники та банківські операції банку.

Інформаційною базою дослідження є річні звіти АТ КБ «ПриватБанк» за 2023–2025 роки, нормативно-правові акти Національного банку України, статистичні матеріали банку та наукові джерела з питань банківської діяльності.

Таким чином, проходження виробничої практики сприяло поглибленню професійних компетентностей у сфері фінансів і банківської справи та формуванню практичних навичок аналізу діяльності сучасної банківської установи.

РОЗДІЛ 1. ОЗНАЙОМЛЕННЯ ЗІ СТРУКТУРОЮ ТА ДІЯЛЬНІСТЮ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

АТ КБ «ПриватБанк» є найбільшим банком України та одним із ключових елементів національної банківської системи. Станом на сьогодні банк функціонує як державна фінансова установа та відіграє важливу роль у забезпеченні стабільності фінансового сектору країни. Його діяльність охоплює всі основні сегменти банківського ринку, зокрема роздрібний, корпоративний та цифровий банкінг, що дозволяє комплексно задовольняти потреби клієнтів різних категорій.

Організаційна структура АТ КБ «ПриватБанк» побудована за принципом вертикально-горизонтального управління та включає наглядову раду, правління банку, а також розгалужену систему функціональних департаментів. Наглядова рада здійснює стратегічний контроль та визначає основні напрями розвитку банку, тоді як правління забезпечує оперативне управління та реалізацію затверджених стратегій. Така система корпоративного управління сприяє ефективному функціонуванню банку та мінімізації управлінських ризиків.

Структурно банк охоплює такі основні напрями діяльності:

- роздрібний банкінг, що включає обслуговування фізичних осіб;
- корпоративний банкінг, орієнтований на підприємства та організації;
- малий і середній бізнес як окремий сегмент клієнтської бази;
- казначейські операції та управління ліквідністю;
- ризик-менеджмент та фінансовий моніторинг;
- інформаційні технології та цифрові сервіси;
- юридичне та комплаєнс-забезпечення діяльності банку.

Ключовими напрямками діяльності банку є надання широкого спектра фінансових послуг, серед яких залучення депозитів, кредитування фізичних та юридичних осіб, розрахунково-касове обслуговування, платіжні сервіси, валютні операції та розвиток цифрових фінансових продуктів. Особливу роль у

структурі діяльності банку відіграє розвиток дистанційних каналів обслуговування, що дозволяє значно підвищити ефективність операційної діяльності. Важливою характеристикою АТ КБ «ПриватБанк» є високий рівень цифровізації. Банк одним із перших в Україні впровадив масштабну систему дистанційного банківського обслуговування «Приват24», яка забезпечує клієнтам можливість здійснювати більшість фінансових операцій у режимі онлайн без необхідності відвідування відділень. Це включає здійснення платежів, переказів, відкриття депозитів, оформлення кредитів, а також управління рахунками в режимі реального часу. Завдяки впровадженню цифрових технологій банк значно скоротив операційні витрати, підвищив швидкість обслуговування клієнтів та забезпечив високий рівень доступності фінансових послуг. Це також сприяло формуванню нової моделі банківського обслуговування, орієнтованої на дистанційні канали комунікації.

Окремо слід відзначити, що ПриватБанк активно бере участь у реалізації державних фінансових програм, спрямованих на підтримку економіки України, зокрема програм кредитування населення та малого бізнесу. Це підсилює його соціально-економічну роль у фінансовій системі держави.

Таким чином, діяльність АТ КБ «ПриватБанк» характеризується високим рівнем організаційної ефективності, широким спектром банківських послуг та активним розвитком цифрових технологій, що забезпечує його лідерські позиції на ринку банківських послуг України.

РОЗДІЛ 2. ОПЕРАЦІЇ БАНКУ З ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ ТА ВІДДАЛЕНИЙ БАНКІНГ

Картковий бізнес є одним із ключових напрямів діяльності АТ КБ «ПриватБанк» та важливою складовою його роздрібного сегмента. Банк посідає провідні позиції на українському ринку платіжних карток завдяки широкій продуктової лінійці, високому рівню цифровізації та інтеграції сучасних технологій безготівкових розрахунків.

АТ КБ «ПриватБанк» здійснює емісію різних типів платіжних карток, зокрема дебетових, кредитних, соціальних, зарплатних та пенсійних карток. Основними міжнародними платіжними системами, з якими працює банк, є Visa та Mastercard. Використання цих систем забезпечує клієнтам можливість здійснювати розрахунки як на території України, так і за її межами.

Платіжні картки банку виконують широкий спектр функцій, серед яких:

- здійснення безготівкових розрахунків у торговельних мережах;
- проведення онлайн-платежів через інтернет-ресурси;
- зняття готівкових коштів через банкомати;
- здійснення внутрішніх та міжнародних грошових переказів;
- оплата комунальних послуг та державних сервісів.

Особливістю карткового бізнесу ПриватБанку є активне впровадження безконтактних технологій оплати (NFC), а також інтеграція карток із мобільними пристроями та цифровими гаманцями. Це дозволяє підвищити швидкість та зручність проведення фінансових операцій.

Важливим елементом сучасної банківської інфраструктури є система дистанційного обслуговування «Приват24», яка забезпечує клієнтам доступ до банківських послуг у режимі 24/7 без необхідності відвідування відділень. Через дану систему користувачі можуть здійснювати платежі, перекази, відкривати депозити, оформлювати кредити та контролювати стан власних рахунків.

Розвиток цифрових каналів обслуговування є стратегічним пріоритетом банку, оскільки дозволяє суттєво підвищити ефективність операційної діяльності та зменшити витрати на обслуговування клієнтів у фізичних відділеннях.

Для оцінки рівня розвитку карткового бізнесу та дистанційного банкінгу розглянемо основні показники діяльності банку за 2023–2025 роки.

Таблиця 2.1 – Показники розвитку цифрового банкінгу АТ КБ «ПриватБанк»

Показник	2023	2024	2025
Кількість активних клієнтів, млн осіб	18,0	18,0	18,1
Частка операцій через цифрові канали, %	95	99	99
Частка безготівкових платежів, %	88	91	93

Аналіз наведених даних свідчить про стабільний розвиток цифрового банкінгу в АТ КБ «ПриватБанк». Кількість активних клієнтів залишається стабільною з незначною тенденцією до зростання, що підтверджує високий рівень довіри до банку.

Найбільш значущою тенденцією є зростання частки операцій, що здійснюються через цифрові канали. У 2024–2025 роках цей показник досяг 99 %, що фактично означає повну цифровізацію більшості банківських операцій. Це свідчить про зміну поведінкових моделей клієнтів, які все частіше надають перевагу дистанційним сервісам.

Також спостерігається зростання частки безготівкових платежів з 88 % у 2023 році до 93 % у 2025 році. Така динаміка підтверджує загальнонаціональну тенденцію переходу до безготівкової економіки та підвищення рівня фінансової інклюзії населення.

Важливим фактором розвитку дистанційного банкінгу є постійне вдосконалення функціоналу мобільного застосунку «Приват24». Його можливості дозволяють клієнтам здійснювати повний спектр фінансових операцій у режимі реального часу, що значно підвищує зручність користування банківськими послугами.

Окрему увагу банк приділяє питанням безпеки платіжних операцій. Для захисту клієнтів використовуються сучасні технології кібербезпеки, зокрема багаторівнева автентифікація, підтвердження операцій через мобільні пристрої та системи моніторингу підозрілих транзакцій.

Таким чином, картковий бізнес та дистанційний банкінг є ключовими драйверами розвитку АТ КБ «ПриватБанк», забезпечуючи його конкурентні переваги на фінансовому ринку України та сприяючи підвищенню якості банківського обслуговування.

РОЗДІЛ 3. ДЕПОЗИТНІ ОПЕРАЦІЇ І ПОСЛУГА «СКАРБНИЧКА»

Депозитні операції є одним із базових напрямів діяльності АТ КБ «ПриватБанк», оскільки формують основну частину ресурсної бази банку. Залучені кошти клієнтів використовуються для кредитування, інвестування та забезпечення ліквідності банку. Саме тому ефективна депозитна політика є ключовим елементом стабільного функціонування фінансової установи.

АТ КБ «ПриватБанк» пропонує широкий спектр депозитних продуктів для фізичних осіб, які відрізняються строками розміщення, рівнем дохідності та умовами дострокового зняття коштів. Основними видами депозитів є строкові депозити, депозити до запитання та накопичувальні рахунки.

Особливе місце серед продуктів банку займає сервіс «Скарбничка», який є інноваційним інструментом автоматичного накопичення коштів. Його сутність полягає у здійсненні автоматичних відрахувань з карткового рахунку клієнта під час кожної фінансової операції. Це дозволяє формувати заощадження без необхідності окремого контролю з боку користувача.

Перевагами послуги «Скарбничка» є:

- автоматизація процесу накопичення коштів;
- можливість встановлення індивідуальних правил відрахувань;
- доступність у мобільному застосунку «Приват24»;
- висока ліквідність накопичених коштів;
- стимулювання фінансової дисципліни населення.

У сучасних умовах нестабільної економіки депозитна політика банку спрямована на забезпечення довіри населення та збереження стабільного припливу коштів. ПриватБанк, як державний банк, має високий рівень довіри з боку клієнтів, що позитивно впливає на обсяги депозитних ресурсів.

Для аналізу динаміки депозитної бази розглянемо наступні показники
табл 3.1

Аналіз наведених даних свідчить про стійку позитивну динаміку

Таблиця 3.1 – Депозитні ресурси АТ КБ «ПриватБанк» у 2023–2025 рр.

Показник (млрд грн)	2023	2024	2025
Кошти фізичних осіб	555,0	600,0	731,6
Кошти юридичних осіб	165,0	182,5	210,3
Загальний обсяг депозитів	720,0	782,5	941,9

зростання депозитної бази банку. У 2025 році загальний обсяг депозитів зріс порівняно з 2023 роком майже на 31 %, що є показником високої довіри клієнтів до банківської установи навіть в умовах економічної нестабільності.

Найбільшу частку в структурі депозитів займають кошти фізичних осіб, що підтверджує роздрібну спрямованість діяльності ПриватБанку. Зростання цього показника свідчить про активне використання населенням банківських заощаджувальних інструментів, зокрема строкових депозитів та сервісу «Скарбничка».

Збільшення депозитних ресурсів також позитивно впливає на кредитну діяльність банку, оскільки формує стабільну ресурсну базу для подальшого кредитування економіки. Це дозволяє банку підтримувати баланс між залученими та розміщеними коштами.

Таким чином, депозитна політика АТ КБ «ПриватБанк» характеризується ефективністю, стабільністю та орієнтацією на довгострокове залучення клієнтських коштів.

РОЗДІЛ 4. КРЕДИТНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКУ

Кредитні операції є одним із основних напрямів діяльності АТ КБ «ПриватБанк» та відіграють важливу роль у забезпеченні фінансової підтримки населення і суб'єктів господарювання. Кредитування виступає ключовим інструментом перерозподілу фінансових ресурсів у економіці та сприяє розвитку споживчого попиту, малого та середнього бізнесу, а також інвестиційної активності.

АТ КБ «ПриватБанк» здійснює кредитування фізичних та юридичних осіб за різними програмами, серед яких споживчі кредити, кредитні картки, іпотечні програми, автокредити, а також кредитування малого та середнього бізнесу. Особливу роль у структурі кредитного портфеля займають кредитні картки, які є найбільш масовим і доступним інструментом короткострокового фінансування.

Одним із пріоритетних напрямів кредитної діяльності банку є участь у державних програмах підтримки населення, зокрема програмі «ЄОселя», яка спрямована на розвиток іпотечного кредитування. Також банк активно підтримує підприємницький сектор через кредитні лінії для малого бізнесу, що дозволяє стимулювати економічну активність у регіонах.

Важливою особливістю кредитної політики ПриватБанку є високий рівень автоматизації процесів прийняття кредитних рішень. Використання скорингових моделей дозволяє швидко оцінювати кредитоспроможність клієнтів, знижувати кредитні ризики та підвищувати ефективність кредитного процесу.

Для оцінки розвитку кредитної діяльності банку розглянемо основні показники кредитного портфеля за 2023–2025 роки.

Таблиця 4.1 – Динаміка кредитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк»

Показник (млрд грн)	2023	2024	2025
Кредитний портфель загальний	112,0	130,0	156,0
Кредити фізичних осіб	78,5	90,2	110,4
Кредити юридичних осіб	33,5	39,8	45,6

Аналіз наведених даних свідчить про стабільну тенденцію зростання кредитного портфеля банку протягом 2023–2025 років. Загальний обсяг кредитів збільшився на 39,3 % у 2025 році порівняно з 2023 роком, що свідчить про активізацію кредитної діяльності та підвищення попиту на банківські кредитні продукти.

Найбільшу частку в структурі кредитного портфеля становлять кредити фізичних осіб, що підтверджує роздрібну спрямованість кредитної політики банку. Зростання цього сегмента пояснюється активним використанням кредитних карток, споживчих кредитів та програм іпотечного кредитування.

Кредити юридичним особам також демонструють позитивну динаміку, що свідчить про поступове відновлення та розвиток бізнес-активності в країні. Особливо важливим є кредитування малого та середнього бізнесу, яке сприяє створенню нових робочих місць та розвитку економіки.

Загалом кредитна політика АТ КБ «ПриватБанк» характеризується збалансованістю між прибутковістю та рівнем ризику. Використання сучасних методів оцінки кредитоспроможності дозволяє банку підтримувати якість кредитного портфеля на стабільному рівні.

РОЗДІЛ 5. ОПЕРАЦІЇ З ВЕДЕННЯ РАХУНКІВ КЛІЄНТІВ

Операції з ведення рахунків клієнтів є базовою складовою діяльності АТ КБ «ПриватБанк» та охоплюють комплекс банківських послуг, пов'язаних із відкриттям, обслуговуванням і закриттям рахунків фізичних та юридичних осіб. Дані операції забезпечують безперервний рух грошових коштів, а також є основою для здійснення всіх інших банківських продуктів, зокрема кредитних і депозитних операцій.

Процес обслуговування рахунків у банку включає кілька основних етапів: ідентифікацію клієнта, відкриття рахунку, проведення платіжних операцій, контроль залишків, зарахування та списання коштів, а також закриття рахунку у разі припинення співпраці з клієнтом. Усі ці процеси регламентуються внутрішніми нормативними документами банку та вимогами Національного банку України.

АТ КБ «ПриватБанк» забезпечує обслуговування як поточних рахунків фізичних осіб, так і розрахункових рахунків суб'єктів господарювання. Особливістю банку є високий рівень автоматизації операцій, що дозволяє мінімізувати людський фактор та підвищити точність фінансових розрахунків.

Важливу роль у системі ведення рахунків відіграє цифрова платформа «Приват24», яка забезпечує клієнтам цілодобовий доступ до управління власними рахунками. Через дану систему користувачі можуть здійснювати перекази коштів, оплачувати товари та послуги, формувати виписки, контролювати залишки та отримувати інформацію про рух коштів у режимі реального часу.

Автоматизація банківських процесів дозволяє значно скоротити час обробки операцій, знизити операційні витрати та підвищити якість обслуговування клієнтів. Крім того, впровадження сучасних технологій кібербезпеки забезпечує захист рахунків від несанкціонованого доступу та фінансових ризиків.

Для оцінки ефективності операцій з ведення рахунків можна врахувати загальні тенденції цифровізації банківських послуг, що простежуються в діяльності АТ КБ «ПриватБанк» у 2023–2025 роках. Зокрема, зростає частка клієнтів, які повністю переходять на дистанційне обслуговування без відвідування відділень, що свідчить про трансформацію банківської моделі обслуговування.

Таким чином, система ведення рахунків у ПриватБанку є сучасною, ефективною та повністю орієнтованою на цифрові технології, що відповідає міжнародним стандартам банківського обслуговування.

РОЗДІЛ 6. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

Аналіз результатів діяльності АТ КБ «ПриватБанк» є важливою складовою оцінки ефективності його функціонування, оскільки дозволяє визначити фінансову стійкість банку, динаміку розвитку та здатність адаптуватися до змін економічного середовища. У сучасних умовах банк демонструє стабільні показники прибутковості, високий рівень ліквідності та активний розвиток кредитно-депозитних операцій.

АТ КБ «ПриватБанк» як державний банк відіграє значну роль у фінансовій системі України, забезпечуючи не лише комерційну діяльність, але й виконання соціально-економічних функцій. Його діяльність характеризується масштабністю операцій, високим рівнем цифровізації та значною клієнтською базою.

Основними фінансовими показниками, що характеризують діяльність банку, є чистий прибуток та обсяг кредитного портфеля. Динаміку цих показників за 2023–2025 роки наведено у таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Основні фінансові показники діяльності АТ КБ «ПриватБанк»

Показник (млрд грн)	2023	2024	2025
Чистий прибуток	37,8	40,1	29,1
Кредитний портфель	112,0	130,0	156,0
Депозитна база	720,0	782,5	941,9

Аналіз наведених даних свідчить про загалом позитивну динаміку розвитку банку. Зокрема, кредитний портфель демонструє стабільне зростання протягом усього досліджуваного періоду. У 2025 році його обсяг становив 156,0 млрд грн, що на 39,3 % більше порівняно з 2023 роком. Це свідчить про активізацію кредитної діяльності банку та зростання попиту на банківські кредитні продукти з боку фізичних і юридичних осіб.

Депозитна база банку також має позитивну тенденцію до зростання. У 2025 році обсяг депозитів досяг 941,9 млрд грн, що підтверджує високий рівень довіри клієнтів до банку та стабільність його ресурсної бази. Зростання депозитів є важливим фактором забезпечення ліквідності та подальшого розширення кредитних операцій.

Чистий прибуток банку демонструє коливання протягом аналізованого періоду. У 2024 році спостерігалось зростання прибутку до 40,1 млрд грн, однак у 2025 році показник знизився до 29,1 млрд грн. Таке зменшення може бути пов'язане зі зростанням податкового навантаження, макроекономічними факторами та збільшенням витрат на забезпечення діяльності банку в умовах нестабільного економічного середовища.

Важливо відзначити, що попри зниження прибутку у 2025 році, банк зберігає фінансову стабільність та достатній рівень капіталізації. Це свідчить про ефективну систему управління ризиками та збалансовану фінансову політику.

Загалом діяльність АТ КБ «ПриватБанк» характеризується високою ефективністю операцій, стабільним зростанням ключових фінансових показників та активним розвитком цифрових банківських сервісів. Банк продовжує утримувати провідні позиції на фінансовому ринку України.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Проходження виробничої практики дозволило поглибити теоретичні знання у сфері банківської діяльності, а також набути практичних навичок аналізу фінансових операцій та оцінки результатів діяльності банківської установи.

У результаті проходження практики встановлено, що АТ КБ «ПриватБанк» характеризується стабільною та ефективною системою управління, що забезпечує його провідні позиції на банківському ринку України.

Основні результати дослідження:

- ПриватБанк має ефективну організаційну структуру управління;
- цифровізація банківських процесів є ключовим напрямом розвитку установи;
- депозитна база банку демонструє стабільну позитивну динаміку;
 - кредитна діяльність сприяє розвитку економіки та підтримці клієнтів;
 - банк характеризується високим рівнем фінансової стабільності та надійності.

Загалом діяльність АТ КБ «ПриватБанк» є ефективною та відповідає сучасним вимогам розвитку банківського сектору України.

Доцільним є подальше розширення використання технологій штучного інтелекту для персоналізації банківських послуг у мобільному застосунку, що дозволить підвищити якість обслуговування клієнтів та оптимізувати банківські процеси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. АТ КБ «ПриватБанк». Річний звіт за 2023 рік. Київ, 2024. URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost> (дата звернення: 15.06.2026).
2. АТ КБ «ПриватБанк». Річний звіт за 2024 рік. Київ, 2025. URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost> (дата звернення: 15.06.2026).
3. АТ КБ «ПриватБанк». Річний звіт за 2025 рік. Київ, 2026. URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost> (дата звернення: 15.06.2026).
4. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 02.06.2026).
5. ПриватБанк : офіційний сайт. URL: <https://privatbank.ua> (дата звернення: 28.05.2026).

Додатки

Додаток А

Завдання 1. Банки як суб'єкти господарювання

Завдання 1

1. Основні етапи державної реєстрації банку в Україні

1. Прийняття рішення про створення банку
 - о Засновники приймають рішення про створення банку та затверджують установчі документи.
2. Підготовка пакета документів
 - о Формування повного пакета документів для подання до НБУ.
3. Подання документів до Національного банку України (НБУ)
 - о Засновники або уповноважені особи подають заяву та документи до НБУ.
4. Попередній розгляд документів НБУ
 - о Перевірка повноти та відповідності документів вимогам законодавства.
5. Прийняття рішення про надання дозволу на створення банку
 - о НБУ аналізує фінансовий стан засновників, бізнес-план, структуру власності.
6. Державна реєстрація банку
 - о Внесення банку до Державного реєстру банків України.
7. Отримання банківської ліцензії
 - о НБУ видає ліцензію на здійснення банківської діяльності.
8. Початок діяльності банку
 - о Банк має право здійснювати фінансові операції.

2. Документи, які подаються до НБУ для державної реєстрації банку

Уповноважені засновниками особи подають до НБУ такі документи:

1. Заява про державну реєстрацію банку
2. Установчий договір (у разі кількох засновників)
3. Статут банку
4. Бізнес-план діяльності банку на 3 роки
5. Відомості про засновників та їх фінансовий стан
6. Документи про структуру власності банку
7. Підтвердження джерел походження коштів засновників
8. Анкети керівників та членів наглядової ради
9. Відомості про ділову репутацію засновників та керівників
10. Документи щодо формування статутного капіталу
11. Внутрішні положення банку (за вимогою НБУ)
12. Квитанція про сплату реєстраційного збору

3. Документи для створення банку з іноземним капіталом

Для банку з іноземною участю додатково подаються:

1. Рішення іноземного засновника про участь у створенні банку
2. Документи про реєстрацію іноземної юридичної особи (витяг з торгового реєстру)
3. Фінансова звітність іноземного інвестора за останні 2–3 роки

4. Висновок (довідка) уповноваженого органу країни походження про нагляд за банком/компанією
5. Документи про ділову репутацію іноземного засновника
6. Підтвердження легальності походження коштів іноземного інвестора
7. Апостиль або легалізація документів (за необхідності)
8. Переклад документів українською мовою, завірений нотаріально

Завдання 2. Грошові агрегати

Завдання 2
2.1. Наявна грошова маса в обігу та її розміщення (на кінець періоду)
Таблиця 1 – Наявна грошова маса в обігу та її розміщення

Показник	2022 р., млрд грн	2023 р., млрд грн	2024 р., млрд грн
Гроші поза банками (M0)	666,1	716,3	764,4
Грошова маса (M1)	1 571,4	1 863,3	2 050,0
Грошова маса (M2)	2 500,5	3 076,0	3 350,0
Цінні папери, крім акцій (кошти клієнтів за трастовими операціями банків)	1,1	1,0	1,0
Грошова маса (M3)	2 501,6	3 077,0	3 351,0

2.2. Характеристика грошових агрегатів та розрахунків їх питомої ваги у M3
Характеристика грошових агрегатів
M0 – готівкові гроші, що перебувають в обігу поза банківською системою.
M1 – включає агрегат M0 та кошти на поточних рахунках населення і підприємств.
M2 – включає M1 та строкові депозити в національній та іноземній валюті.
Цінні папери, крім акцій – кошти клієнтів за трастовими операціями банків.
M3 – найширший грошовий агрегат, який охоплює M2 та цінні папери, крім акцій.
Розрахунок питомої ваги грошових агрегатів у M3 за 2024 рік
Формула розрахунку:
Питома вага = (Показник / M3) × 100%
Таблиця 2 – Питома вага агрегатів у структурі M3

Показник	Значення, млрд грн	Питома вага, %
M0	764,4	22,81
M1	2 050,0	61,18
M2	3 350,0	99,97
Цінні папери, крім акцій	1,0	0,03
M3	3 351,0	100,00

2.3. Аналіз змін у наявній грошовій масі

Аналіз даних таблиці свідчить про поступове зростання всіх грошових агрегатів протягом 2022–2024 років.

Грошова маса M3 збільшилася з 2501,6 млрд грн у 2022 році до 3351,0 млрд грн у 2024 році. Це свідчить про розширення грошової пропозиції в економіці країни.

Готівкові кошти поза банками (M0) також зросли з 666,1 млрд грн до 764,4 млрд грн. Зростання готівки може пояснюватися підвищенням попиту населення на ліквідні кошти в умовах економічної нестабільності та воєнного стану.

Основними факторами збільшення грошової маси є:

- зростання державних видатків;
- збільшення обсягів банківських депозитів;
- проведення Національним банком заходів підтримки фінансової системи;
- інфляційні процеси;
- зростання ділової активності та потреби економіки в грошових ресурсах.

Таким чином, протягом досліджуваного періоду спостерігалось загальне збільшення обсягів грошової маси в Україні.

2.4. Тип грошово-кредитної політики НБУ

Якби за досліджуваний період спостерігалась тенденція до значного збільшення готівкової маси грошей у країні, Національний банк України міг би застосовувати **рестрикційну** (стримувальну) грошово-кредитну політику.

Основними заходами такої політики є:

- підвищення облікової ставки;
- збільшення норми обов'язкових резервів банків;
- скорочення обсягів кредитування;
- продаж державних цінних паперів на відкритому ринку;
- обмеження грошової пропозиції.

Застосування **рестрикційної** політики спрямоване на зниження темпів інфляції, стабілізацію національної валюти та підтримання рівноваги грошового обігу.

У результаті виконання завдання було проаналізовано структуру грошової маси України за 2022–2024 роки. Встановлено, що всі основні грошові агрегати демонстрували тенденцію до зростання. Найбільшу частку в структурі грошової маси займає агрегат M2, що свідчить про значну роль депозитних коштів у банківській системі. Зростання грошової маси зумовлене економічними та фінансовими процесами в країні. У разі надмірного збільшення готівкових коштів Національний банк України може застосовувати **рестрикційну** грошово-кредитну політику для стабілізації економічної ситуації.

Завдання 3. Реєстраційна діяльність НБУ

ЗАВДАННЯ 3. СТВОРЕННЯ ТА РЕЄСТРАЦІЯ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ (НБУ)

1. Оцінка достатності документів для державної реєстрації банку

Поданий пакет документів:

- заява про реєстрацію банку
- установчий договір
- статут банку
- протокол установчих зборів
- бізнес-план
- копія звіту про результати підписки на акції
- договір оренди приміщення
- копії документів про сплату внесків до статутного капіталу

Нормативна база:

- Закон України «Про банки і банківську діяльність»
- Постанова НБУ № 149 від 22.12.2018
- Положення НБУ про ліцензування банків

Висновки щодо достатності документів:

Поданий пакет документів є загалом достатнім для первинного розгляду

НБУ, оскільки включає:

- установчі документи;
- підтвердження формування статутного капіталу;
- бізнес-план;
- документи щодо організаційної спроможності банку.

Однак, згідно з вимогами НБУ, додатково можуть вимагатися:

- інформація про ділову репутацію засновників;
- структура власності банку;
- анкети керівників банку;
- підтвердження фінансового стану акціонерів.

Рішення територіального управління НБУ:

У разі відповідності всіх додаткових вимог НБУ:

- документи передаються до НБУ для державної реєстрації банку.

У разі відсутності обов'язкових даних:

- документи повертаються на доопрацювання.
- Відповідно до ст. 17 Закону України «Про банки і банківську діяльність», реєстрація можлива лише після повного пакета документів.

2. Реєстрація банку з іноземним капіталом

Документи для банку з іноземним капіталом:

Додатково подаються:

- дозвіл іноземного регулятора (банківського нагляду країни інвестора);
- легалізовані документи про реєстрацію іноземного інвестора;
- підтвердження фінансової стабільності іноземного засновника;

- документи про структуру власності (кінцеві бенефіціари);
- переклади документів українською мовою (нотаріально засвідчені);
- підтвердження джерел походження капіталу.

Нормативна база:

- Закон України «Про банки і банківську діяльність» (ст. 22–24)
- Положення НБУ про іноземний капітал у банківській системі

3. Рішення НБУ щодо банківської ліцензії

Ситуація:

Банк не забезпечений достатньою комп'ютерною технікою.

Висновок:

НБУ відмовить у видачі банківської ліцензії, оскільки банк не відповідає організаційно-технічним вимогам.

Нормативне обґрунтування:

Згідно з:

- ст. 47 Закону України «Про банки і банківську діяльність»
- Положенням НБУ про ліцензування банків

Банк повинен мати:

- достатню технічну інфраструктуру;
- систему захисту інформації;
- операційні та облікові системи;
- внутрішній контроль.

Умови отримання банківської ліцензії:

Банк отримує ліцензію, якщо:

- сформований статутний капітал у повному обсязі;
- наявні кваліфіковані керівники;
- створена система управління ризиками;
- є технічне та програмне забезпечення;
- виконані вимоги НБУ щодо фінмоніторингу;
- забезпечена організаційна структура банку.

4. Видача письмового дозволу на валютні операції

Ситуація:

Банк просить дозвіл, але підрозділ ще не створений.

Висновок:

НБУ не видасть письмовий дозвіл, оскільки:

- підрозділ має бути створений ДО отримання дозволу;
- банк повинен мати готову інфраструктуру для валютних операцій.

Нормативна база:

- Закон України «Про валюту і валютні операції»
- Положення НБУ про валютні операції банків

Умови отримання дозволу на валютні операції:

Банк повинен мати:

- окремий структурний підрозділ;
- кваліфікований персонал;
- внутрішні правила валютного контролю;
- технічне забезпечення;
- систему фінансового моніторингу;
- досвід здійснення банківських операцій.

У всіх трьох ситуаціях ключовим фактором є:

відповідність банку вимогам НБУ щодо:

- організаційної структури;
- технічного забезпечення;
- фінансової стабільності;
- управління ризиками.

Без цього:

ліцензії та дозволу не надаються.

Завдання 4. Формування ресурсів комерційного банку

Завдання 4. Аналіз вкладів та розрахунок показників депозитних операцій банку 1. Розрахунок показників депозитних операцій Вихідні дані: – Середньоквартальний залишок вкладів = 62 т.о. – Обороти за видатками = 25 т.о. – Обороти за прибутками = 31 т.о. – Залишок на початок кварталу = 147 т.о. – Залишок на кінець кварталу = 115 т.о. – Кількість днів у кварталі = 90 днів – 1.1. Середній строк зберігання вкладів Формула: Середній строк = (Середній залишок × 90) / Обороти за видатками Розрахунок: $(62 \times 90) / 25 = 223,2$ днів Відповідь: 223,2 дні 1.2. Оцінювання вкладів Формула: Оцінювання = (Залишок на кінець – Залишок на початок) / Обороти за прибутками Розрахунок: $(115 - 147) / 31 = -32 / 31 = -1,03$ т.о. Відповідь: -1,03 т.о. 1.3. Оборотність вкладів Формула: Оборотність = Обороти за видатками / Середній залишок Розрахунок: $25 / 62 = 0,40$ Відповідь: 0,40 оборотів 2. Економічний коментар до результатів Отримані показники свідчать про наступне: 1. Середній строк зберігання вкладів (223,2 дні) є досить високим, що означає стабільність депозитної бази банку та довгостроковий характер залучених коштів. 2. Оцінювання вкладів має від'ємне значення (-1,03 т.о.), що означає скорочення депозитної бази у кінці періоду порівняно з початком. Це може свідчити про відтік коштів клієнтів. 3. Оборотність вкладів (0,40) є відносно низькою, що означає повільний рух депозитних коштів і високу стабільність ресурсної бази. Загальний висновок: Банк має відносно стабільну депозитну базу, однак негативне значення оцінювання вкладів свідчить про можливий відтік коштів клієнтів.	Це може бути сигналом необхідності посилення депозитної політики, підвищення довіри клієнтів та впровадження більш привабливих умов розміщення вкладів. 2.2. Розрахунок власного капіталу банку та визначення операцій, що здійснюються за рахунок власних коштів 1. Операції, що здійснюються виключно за рахунок власних коштів банку Відповідно до банківського законодавства України (Закон України «Про банки і банківську діяльність» та нормативи НБУ), до таких операцій належать: – формування статутного капіталу; – формування резервного фонду; – придбання нематеріальних активів; – вкладення в дочірні підприємства; – вкладення в асоційовані компанії та банки; – придбання власних цінних паперів у портфель банку; – капітальні інвестиції; – інші довгострокові фінансові вкладення. 2. Розрахунок власного капіталу банку (варіант І) Формула: Власний капітал = Власні джерела – Відрахування та нематеріальні активи 1. Сума джерел капіталу: – Статутний фонд = 6300 – Резервний фонд = 1850 – Емісійні різниці = 2350 – Фонди стимулювання = 2100 – Прибуток = 3092 Разом: $6300 + 1850 + 2350 + 2100 + 3092 = 15\ 692$ 2. Відрахування (вирахування): – Власні цінні папери = 1590 – Нематеріальні активи = 190 – Несплачений статутний фонд = 290 – Резерви страхування = 940 – Капітальні вкладення в НМА = 200 – Результати індексації = 1630 – Вкладення в дочірні компанії = 1510 – Вкладення в акції підприємств = 780 – Вкладення в асоційовані банки = 3990 – Вкладення в асоційовані небанківські установи = 110	Разом: $1590 + 190 + 290 + 940 + 200 + 1630 + 1510 + 780 + 3990 + 110 = 11\ 240$ 3. Власний капітал банку: $15\ 692 - 11\ 240 = 4\ 452$ тис. грн Розрахований власний капітал банку становить 4 452 тис. грн, що свідчить про наявність достатньої капітальної бази для здійснення активних операцій. Проте значна частка вилучена у вигляді інвестицій та нематеріальних активів зменшує реальний регуляторний капітал банку, що потребує контролю з боку менеджменту та відповідності вимогам НБУ щодо достатності капіталу.
---	---	---

Завдання 5. Розрахунково-касові операції банків

Завдання 5
Інтернет-банкінг та мобільний банкінг. Організація грошового обігу

1. Суть Інтернет-банкінгу та Мобільного банкінгу

Інтернет-банкінг — це система дистанційного обслуговування клієнтів банку через веб-платформу, яка дозволяє здійснювати фінансові операції без відвідування відділення.

Мобільний банкінг — це сервіс управління банківськими рахунками через мобільний додаток смартфона.

Основні можливості:

- перевір коштів;
- оплата послуг;
- контроль рахунків;
- відкриття депозитів;
- управління картками.

2. Переваги користування Інтернет- та Мобільним банкінгом

- швидкість проведення операцій;
- доступ 24/7;
- економія часу;
- відсутність черг;
- зручність контролю фінансів;
- зниження витрат банків на обслуговування клієнтів.

3. Як замовити послугу

- Зареєструвати рахунок у банку;
- Завантажити мобільний додаток або зайти на сайт;
- Пройти ідентифікацію;
- Підключити послугу в налаштуваннях;
- Отримати доступ до фінансових операцій.

4. Порівняння систем інтернет-банкінгу (3 банки)

Показник	ПриватБанк	monobank	Ощадбанк
Зручність	висока	дуже висока	середня
Мобільний додаток	є	є	є
Комісії	середні	низькі	високі

Швидкість операцій	висока	дуже висока	середня
Підтримка	24/7	24/7	обмежена

– Принципи функціонування СЕП (Система електронних платежів НБУ)

- законність;
- безперервність роботи;
- закритість інформації;
- безпосередня перевірка платежів;
- своєчасність розрахунків;
- централізоване управління через НБУ.

6. Функції банку в організації грошового обігу

Функції банку	Методи обмеження готівкового обігу
організація безготівкових розрахунків	підприємства записку готівки
контроль готівки	встановлення касових норм
облік руху коштів	регламентація касової дисципліни
забезпечення платежів	контроль витрату
фінансовий моніторинг	здача надлишкові готівки

7. Визначення видів документів

Опис	Документ
Вимога постачальника + доручення плативка банку	Платіжна вимога-доручення
Письмове доручення клієнта банку	Платіжне доручення

Покриті/непокриті розрахунки	Акредитив
Розрахунковий документ на оплату	Чек
Електронний засіб платежу	Платіжна карта

Інтернет- та мобільний банкінг є сучасними інструментами цифровізації банківської системи України. Вони підвищують ефективність фінансових операцій, зменшують витрати та забезпечують зручність для клієнтів. Їх розвиток безпосередньо пов'язаний із модернізацією СЕП НБУ та переходом до безготівкової економіки.

структура безготівкових операцій

Категорія	Відсоток
Картки	~45%
Онлайн-платежі	~25%
Готівка	~30%

порівняння банків

Категорія	Приватбанк	monobank	Ощадбанк
Зручність	~5.5	~5.5	~2.5
Мобіль	~2.5	~2.5	~1.5
Комісії	~5.5	~5.5	~2.5